

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOCZNIE

ul. Armii Krajowej 2A, 26-300 Opoczno, tel./fax. (044) 736-14-45

www.pupopoczno.pl

RANKING ZAWODÓW

DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W POWIECIE OPOCZYŃSKIM

W I PÓŁROCZU 2008 ROKU

WRZESIEŃ 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	7
II. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW	16
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	19
WNIOSKI	26

WSTĘP

Opracowany „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim w I półroczu 2008 roku” jest kolejną analizą lokalnego rynku pracy.

Celem niniejszego opracowania jest :

- * określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy,
- * stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo - kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- * określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń;
- * bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego;
- * usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- * usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów;
- * ułatwienie realizacji programów dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy 30 dużych grup zawodowych, 392 grup elementarnych oraz 1707 zawodów i specjalności określonych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 01.06.2007 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania. Ponadto przy monitoringu uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), która obowiązuje na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 33, poz. 289, z późn. zm.).

Raport o zawodach deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim opracowano na podstawie zaleceń metodologicznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz danych statystycznych zgromadzonych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opocznie, dotyczących osób bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłaszanych ofert pracy według PKD.

Podstawą opracowania poniższego raportu są:

- * załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 "Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy za I półrocze 2008r.;
- * załącznik nr 3 sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności za I półrocze 2008 roku;
- * rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z dnia 01.06.2007r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności;
- * ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.nr 99, poz.1001 z dnia 20.04.2004r. z późn. zm.);
- * Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) obowiązującej na mocy rozporządzenia rady ministrów z dnia 20.01.2004r.;
- * dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności;

Metodologia powyższego opracowania ma za zadanie nakreślić obraz kształtowania się popytu na pracę i podaż zasobów pracy z uwagi na przekrój terytorialno-zawodowy oraz sformułowanie ocen, wniosków jak i krótkotrwałych prognoz dotyczących zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie opoczyńskim.

Głównymi użytkownikami informacji z raportu Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są:

- Powiatowe i Wojewódzkie Urzędy Pracy,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej,
- Rządowe Centrum Studiów Strategicznych,
- Władze oświatowe wszelkich szczebli,
- Placówki naukowo-badawcze,
- OHP-y,
- Agencje zatrudnienia,

- Instytucje szkoleniowe,
- inne zainteresowane organy rządowe, samorządowe oraz organizacje pozarządowe i społeczno-polityczne.

Powiatowy Urząd Pracy w Opocznie obejmuje swoim działaniem 8 gmin powiatu opoczyńskiego oraz miasto Opoczno i Drzewicę. W gminie Drzewica działa stały punkt obsługi klienta, natomiast w pozostałych 6 gminach w wyznaczonych punktach, osoby bezrobotne potwierdzają swoją gotowość do podjęcia pracy i uzyskują informacje o możliwościach zatrudnienia oraz korzystają z usług doradczych prowadzonych przez Doradcę Zawodowego.

Skuteczność aktywizowania lokalnego rynku pracy, przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia oraz promocja zatrudnienia, wymaga współpracy wielu partnerów. Urzędy Pracy mają obowiązek koordynowania tychże usług świadczonych przez firmy prywatne, co dopuszcza Ustawa „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” z dnia 20 kwietnia 2004r. (Tekst jednolity Dz.U. Nr 69, poz.415 z 2008r.) Odnosi się to zarówno do pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, działalności szkoleniowej, które wspomagają jak i pobudzają do indywidualnej przedsiębiorczości i aktywności w zakresie poszukiwania pracy. Dotyczy to również programów zatrudnienia subsydiowanego, dającego zwiększone szanse na uzyskanie zatrudnienia w najbliższej przyszłości.

Działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy głównie są finansowane ze środków Funduszu Pracy przyznane z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz pozyskiwanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i innych źródeł. Wśród nich można wyróżnić:

- formę aktywną tzn. środki Funduszu Pracy przeznaczone na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, które są skierowane do pracodawców jak i osób bezrobotnych w postaci: prac interwencyjnych; robót publicznych; dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej; dofinansowania kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla osób bezrobotnych; szkoleń; staży dla młodzieży; przygotowania zawodowego w miejscu pracy; stypendiów w okresie nauki czy prac społecznie użytecznych;

- formę pasywną tzn. zasiłki dla osób bezrobotnych oraz inne świadczenia obligatoryjne dla osób pozostających w ewidencji PUP.

Prowadzenie prawidłowej polityki rynku pracy wymaga sprawnego systemu informacyjnego w tej dziedzinie. Obowiązujący obecnie w kraju system statystyczno-sprawozdawczy stanowi podstawowe źródło informacji o poziomie i strukturze bezrobocia, stosowanych aktywnych i pasywnych programach przeciwdziałania zjawisku bezrobocia i łagodzenia jego negatywnych skutków oraz o instytucjonalnej obsłudze rynku pracy. System ten zawiera wiele cennych informacji, które są niezbędne do analizy tego rynku, jest on jednak niewystarczający do zapewnienia bieżącej koordynacji szkolenia osób bezrobotnych jak i kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy. W związku z powyższym został wprowadzony do praktyki działań Powiatowych Urzędów Pracy „Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych”.

I. ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na czerwca 2008 roku w powiecie opoczyńskim zarejestrowanych było ogółem **5 609** osób bezrobotnych w tym 1 064 osób bez zawodu i 3 035 kobiet (w tym 649 bez zawodu). W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku liczba osób posiadających zawód (4 545 w I półroczu 2008r.) zmalała o **671** osób, co stanowi **12,86%**. Spadek ten podyktowany był w dużej części migracją zarobkową naszych obywateli za granicę, wyłączeniem z ewidencji osób bezrobotnych z powodów przewidzianych Ustawą „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” z dnia 20 kwietnia 2004r. (Tekst jednolity z 2008r. Dz. U. Nr 69 poz. 415), jak również nie bez znaczenia jest fakt posiadania przez PUP zdecydowanie większych środków na aktywizację bezrobotnych w porównaniu do 2007r. W dużym stopniu spadek bezrobocia w powiecie opoczyńskim jest również wynikiem zmiany przepisów dotyczących pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego, mających za swój priorytet zwiększone działania na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych pobierających zasiłek, jak i tych pozostających bez prawa do niego.

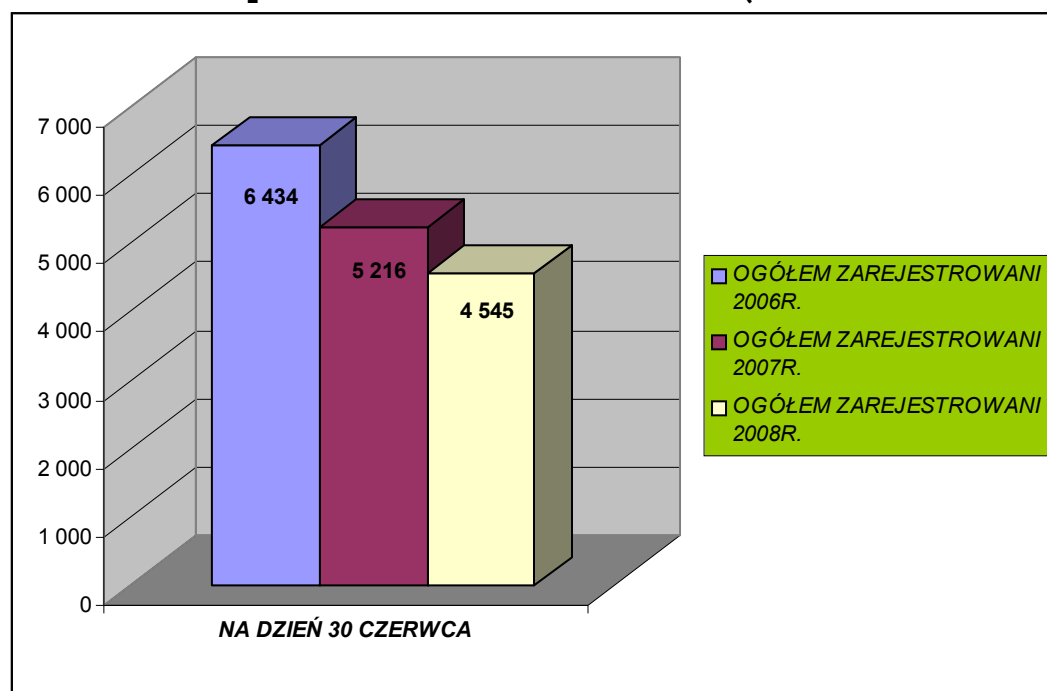
Porównanie stopniowego spadku osób zarejestrowanych w PUP w I półroczu w latach 2006-2008 obrazuje poniższa tabela 1, przedstawiająca liczbę osób pozostających w ewidencji osób bezrobotnych posiadających zawód (specjalność) i poszukujących pracy na dzień 30 czerwca.

Tabela 1. Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Opocznie w I półroczu w latach 2006-2008 (stan na dzień 30.VI)

STAN BEZROBOCIA	OGÓŁEM ZAREJESTROWANI		
	2006R.	2007R.	2008R.
1	2	3	4
Na dzień: 30 czerwca	<u>6 434</u>	<u>5 216</u>	<u>4 545</u>

Źródło: Opracowano na podstawie danych PUP Opoczno

Wykres. 1. Liczba osób zarejestrowanych w PUP w Opocznie w I półroczu w latach 2006-2008 (stan na dzień 30.VI)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Opoczno

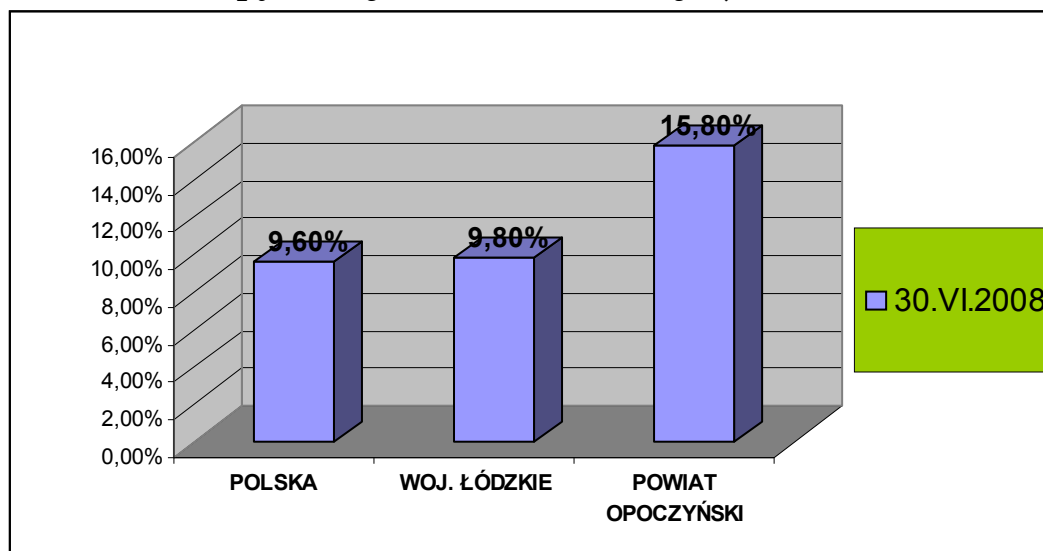
Stopa bezrobocia w powiecie opoczyńskim na koniec czerwca 2008r. wynosiła **15,8%** i była większa o 6% od stopy bezrobocia w województwie - **9,8%**, natomiast stopa bezrobocia w kraju kształtowała się na poziomie - **9,6%**. Zjawisko kształtowania się wysokości stopy bezrobocia w powiecie opoczyńskim, województwie i w kraju przedstawia poniższa tabela 2.

Tabela 2. Stopa bezrobocia w końcu I półrocza 2008r.

ROK 2008	POLSKA	WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	POWIAT OPOCZYŃSKI
1	2	3	4
Czerwiec	9,6%	9,8%	15,8%

Źródło: opracowanie własne PUP

Wykres 2. Stopa bezrobocia w końcu I półrocza 2008r. w porównaniu do stopy w województwie i w kraju (stan na dzień 30 czerwca)

Źródło: opracowanie własne PUP

Na koniec 2008 roku liczba zarejestrowanych kobiet wyniosła **3 035** osoby, tj. **54,11%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

W I półroczu 2008 roku w Urzędzie Pracy w Opocznie zarejestrowało się („napływ”) **2 910** osób, które uzyskały status osoby bezrobotnej. W porównaniu do 2007 roku liczba ta zmalała o 387 osób.

Wśród rejestrujących się w omawianym okresie były 143 osoby w ciągu 12 m-cy od ukończenia nauki (absolwenci) w tym 106 kobiet.

W 2008r. wyłączono z ewidencji **3 390** osób bezrobotnych.

Pozytywnym zjawiskiem na opoczyńskim rynku pracy jest systematyczny wzrost liczby osób wyrejestrowanych z powodu podjęcia pracy.

Według sześciocyfrowego kodu zawodów najwięcej osób zarejestrowało się w następujących specjalnościach (Tab. 3)

„Odpyw” jak i „Napływ” mają bezpośredni wpływ na kształtowanie się zmian w poziomie zjawiska bezrobocia.

Tabela 3. Bezrobotni zarejestrowani wg sześciocyfrowego kodu zawodów w I półroczu 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		Powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1	000000	Bez zawodu	1064	649	66	54	95	50
2	522107	Sprzedawca	330	293	1	1	153	139
3	916201	Robotnik placowy	206	34	0	0	115	18
4	743304	Krawiec	183	170	1	0	52	50
5	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	160	134	19	17	39	34
6	743604	Szwaczka	155	154	1	1	72	72
7	712102	Murarz	149	1	0	0	69	0
8	914103	Robotnik gospodarczy	143	55	1	1	62	21
9	722204	Ślusarz	127	17	0	0	51	10
10	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	123	73	0	0	52	31
11	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	106	86	0	0	48	40
12	913207	Sprzątaczką	100	98	0	0	58	57

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-I/P-1 zaleceń metodycznych monitoringu

Z przedstawionych danych w powyższej tabeli największą grupę osób zarejestrowanych w PUP w Opocznie, stanowią osoby nie posiadające wyuczonego zawodu – 18,97% ogółu bezrobotnych (w tym 11,57% kobiet). W dalszej kolejności uplasowały się następujące zawody:

- Sprzedawca – 5,88% (w tym 5,22% kobiet)
- Robotnik placowy – 3,67% (w tym 0,61% kobiet)
- Krawiec – 3,26% (w tym 3,03% kobiet)
- Asystent ekonomiczny – 2,85% (w tym 2,39% kobiet)
- Szwaczka – 2,76% (w tym 2,75% kobiet)
- Murarz – 2,66% (w tym 0,02% kobiet)
- Robotnik gospodarczy – 2,55% (w tym 0,98% kobiet)
- Ślusarz – 2,26% (w tym 0,3% kobiet)

- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 2,19% (w tym 1,3% kobiet)
- Pracownik biurowy – 1,89% (w tym 1,53% kobiet)
- Sprzątaczką – 1,78% (w tym 1,75% kobiet)

Kształtowanie się napływu bezrobotnych wg zawodów w powiecie opoczyńskim w I półroczu 2008 roku przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Napływ bezrobotnych wg zawodów w I półroczu 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					razem	kobiety
1	000000	Bez zawodu	673	376	161	117
2	522107	Sprzedawca	137	121	3	3
3	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	110	90	36	30
4	311502	Technik mechanik	80	4	11	1
5	914103	Robotnik gospodarczy	71	34	1	1
6	743304	Krawiec	69	60	1	0
7	743604	Szwaczka	60	60	1	1
8	722204	Ślusarz	59	3	1	0
9	931301	Robotnik budowlany	57	2	0	0
10	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	54	0	5	0
11	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	54	28	2	1
12	916201	Robotnik placowy	48	3	0	0
13	712102	Murarz	48	0	1	0
14	512201	Kucharz	43	30	2	1
15	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	42	34	4	3

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-I/P-2 zaleceń metodycznych monitoringu

Największy napływ do bezrobocia stanowiła grupa osób w zawodzie „sprzedawca” i stanowiła ona 4,71% ogółu napływu bezrobotnych w I półroczu 2008r. (w tym kobiety – 4,16%; absolwenci – 0,1%);

- Asystent ekonomiczny – 3,78% (w tym kobiety – 3,09%; absolwenci – 1,24%)
- Technik mechanik – 2,75% (w tym kobiety – 0,14%; absolwenci – 0,38%)
- Robotnik gospodarczy – 2,44 (w tym kobiety – 1,17%; absolwenci – 0,03%)
- Krawiec – 2,37% (w tym kobiety – 2,06%; absolwenci – 0,03%)
- Szwaczka – 2,06% (w tym kobiety- 2,06%; absolwenci – 0,03%)
- Ślusarz – 2,03% (w tym kobiety – 0,10%; absolwenci- 0,03%)
- Robotnik budowlany – 1,96% (w tym kobiety- 0,07%)
- Mechanik pojazdów samochodowych – 1,86% (w tym absolwenci – 0,17%)
- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 1,86% (w tym kobiety – 0,96%; absolwenci – 0,07%)
- Robotnik placowy – 1,65% (w tym kobiety –0,10%)
- Murarz – 1,65% (w tym absolwenci- 0,03%)
- Kucharz – 1,48% (w tym kobiety -1,03%; absolwenci – 0,07%)
- Pracownik biurowy – 1,445 (w tym kobiety – 1,17; absolwenci – 0,14%)

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie to te, które cechuje największy wskaźnik długotrwałego bezrobocia. Jest to stosunek liczby bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie.

Analizując tablice statystyczne rankingu zawodów, które generują długotrwałe bezrobocie wynika, że w powiecie opoczyńskim były to min. zawody z grupy: pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów; leśnicy i rybacy; pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach; kierownicy małych przedsiębiorstw; robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie; robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni; modelki, sprzedawcy i demonstratorzy; pracownicy obsługi biurowej; kierownicy dużych i średnich organizacji; kierowcy i operatorzy pojazdów. (Tabela 5.)

Tabela 5. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie opoczyńskim w I półroczu 2008 roku

Lp.	Kod grupy zawodów (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia (udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych)
1	2	3	4
1.	42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,5556
2.	63	Leśnicy i rybacy	0,5200
3.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,5111
4.	13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,5000
5.	93	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołóstwie i pokrewni; kierownicy dużych i średnich organizacji	0,4924
6.	73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanterijnych robotnicy poligraficzni i pokrewni; pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,4839
7.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,4597
8.	41	Pracownicy obsługi biurowej	0,4564
9.	12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,4286
10.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,4262

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-I/P-7 zaleceń metodycznych monitoringu

Poddając analizie grupę 224 zawodów według kodu czterocyfrowego, które generują długotrwałe bezrobocie w powiecie, 26 z nich, to zawody mające wskaźnik długotrwałego bezrobocia 100%, natomiast 69 zawodów posiadało wskaźnik 0%.

Te dwie grupy zawodów nie są istotne, ponieważ osiągnięty wskaźnik tak 100% jak i 0% dotyczy małych liczebnie grup osób bezrobotnych w danych zawodach. W grupie pozostałych 129 zawodów generujących długotrwałe bezrobocie wskaźnik waha się między 7% a 86%, co oznacza udział osób bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie.

Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Opocznie wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie opoczyński w I półroczu 2008r., uszeregowane w kolejności od największej do najmniejszej przedstawia poniższa tabela 6.

Tabela 6. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie opoczyński w I półroczu 2008r.

Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	Zarejestrowani w I półroczu	Stan w końcu I półrocza	Zgłoszone w I półroczu	Stan w końcu I półrocza
1	2	3	4	5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	434	800	330	1
Przetwórstwo przemysłowe	132	404	224	17
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	42	145	144	9
Budownictwo	41	133	24	1
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane	20	68	21	0

z prowadzeniem działalności gospodarczej				
Edukacja	16	43	23	0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	15	41	15	1
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	14	52	14	0
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	13	51	34	5
Hotele i restauracje	7	24	32	3
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	4	27	5	0
Górnictwo	2	7	2	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	4	0	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	0	2	2	0
Pośrednictwo finansowe	0	0	5	0
Rybacktwo	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	1591	2667	0	0
OGÓŁEM	2331	4468	875	37

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-I/P-9 zaleceń metodycznych monitoringu

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW

Warunkiem niezbędnym do poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia.

W I półroczu 2008 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie wpłynęło łącznie 875 ofert pracy. W tabeli 7 zostały przedstawione dominujące oferty pracy.

Tabela 7. Oferty pracy złożone w I półroczu 2008 r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy
1	2	3	4
1.	914103	Robotnik gospodarczy	244
2.	522107	Sprzedawca	72
3.	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	45
4.	343101	Pracownik administracyjny [Zawód szkolny: Technik administracji]	44
5.	813201	Operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych	37
6.	916201	Robotnik placowy	34
7.	413103	Magazynier	21
8.	743604	Szwaczka	21
9.	932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	20
10.	512201	Kucharz	15
11.	813290	Pozostali operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego	13
12.	931301	Robotnik budowlany	11
13.	712102	Murarz	10
14.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	10
15.	821190	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	9
16.	832101	Kierowca samochodu osobowego	9
17.	721202	Spawacz ręczny gazowy	8
18.	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	7
19.	814102	Operator pilarek do pozyskiwania tarcicy	7
20.	913204	Pomoc kuchenna	7
21.	913207	Sprzątaczką	7
22.	311302	Technik elektryk	6
23.	311502	Technik mechanik	6
24.	711301	Kamieniarz	6
25.	722301	Frezer	6
26.	341503	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel	5

		regionalny]	
27.	512301	Bufetowy [barman]	5
28.	741203	Piekarz	5
29.	811102	Operator koparek i zwałowarek	5

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-I/P-3 zaleceń metodycznych monitoringu

Oferty pracy zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie adresowane są najczęściej do osób z wykształceniem średnim i zawodowym. Podyktowane jest to, specyfiką ofert pracy. Specjalistycznych umiejętności pracodawcy wymagają głównie przy oferowanych stanowiskach pracy tam, gdzie pracownik musi obsługiwać sprzęt i urządzenia, na które niezbędne jest posiadanie stosownych uprawnień.

Najmniej ofert pracy złożonych zostało na następujące grupy stanowisk pracy:

- 1) Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy,
- 2) Specjaliści,
- 3) Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy.

Są to stanowiska, na których wymagane jest wykształcenie kierunkowe, najczęściej wyższe oraz doświadczenie w zawodzie.

Analizując oferty pracy przedstawione w tabeli najczęściej pojawiającymi się ofertami pracy były: robotnik gospodarczy - 27,88% w stosunku do ogółu zgłoszonych ofert; sprzedawca - 8,23%; pracownik biurowy - 5,14%; pracownik administracyjny - 5,03%; operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych - 4,23%; robotnik placowy - 3,88%; magazynier - 2,4%; szwaczka - 2,4%; pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle - 2,28%; Kucharz - 1,71%; pozostali operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego - 1,48%; robotnik budowlany - 1,26%; murarz - 1,14%; kierowca samochodu ciężarowego - 1,14%; pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali - 1,03%; kierowca samochodu osobowego - 1,03%; spawacz ręczny gazowy - 0,91%; mechanik pojazdów samochodowych - 0,8%; operator pilarek do pozyskiwania tarcicy - 0,8%; pomoc kuchenna - 0,8%; sprzątaczką - 0,8%; technik elektryk - 0,68% oraz z identycznym udziałem procentowym: technik mechanik, kamieniarz i frezer; natomiast oferty pracy na takie zawody, jak: przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny] stanowiły 0,58% ogółu

ofert pracy w I półroczu 2008r. oraz z takim samym wskaźnikiem procentowym: bufetowy [barman], piekarz i operator koparek i zwałowarek.

Oferty pracy w zawodzie robotnik gospodarczy, robotnik placowy, sprzedawca, pracownik biurowy, pracownik administracyjny, pomoc kuchenna, sprzątaczką wynikają niejednokrotnie z zapotrzebowania lokalnych pracodawców w ramach subsydiowanych form zatrudnienia i są to najczęściej takie formy aktywne, jak: staże, przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne czy roboty publiczne. Wobec powyższego oferty pracy w tych zawodach nie mogą stanowić pełnego obrazu lokalnego rynku pracy pod względem ofert pracy.

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Zawód deficytowy to zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód zrównoważony to zawód, na który zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiada liczbie osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przy prowadzeniu analizy rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, pomocny jest wskaźnik intensywności nadwyżki bądź deficytu zawodów.

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe;
- $0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazują równowagę na rynku pracy);
- $W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

W powiecie opoczyńskim w ciągu I półrocza 2008 roku w oparciu o ww. wskaźnik wyłoniono:

- **62 zawody deficytowe** czyli takie, na które zapotrzebowanie na rynku pracy było większe w porównaniu z liczbą osób pozostających w ewidencji bezrobotnych w PUP Opoczno. Wśród tych zawodów **45 posiadało wskaźnik MAX**, czyli w odniesieniu do tych zawodów w omawianym okresie, napływowi ofert pracy nie towarzyszył równoczesny napływ osób bezrobotnych. 30 zawodów deficytowych (według sześciocyfrowego kodu zawodów), uszeregowanych wg. wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, przedstawia Tabela 8.:

Tabela 8. Zawody deficytowe w powiecie opoczyńskim w I półroczu 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w I półroczu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1.	821190	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metalu	1,5000	0,1667	-1,3333	9,0000
2.	722301	Frezer	1,0000	0,1667	-0,8333	6,0000
3.	814190	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	0,6667	0,1667	-0,5000	4,0000
4.	914103	Robotnik gospodarczy	40,6667	11,8333	-28,8333	3,4366
5.	522108	Sprzedawca w stacji paliw	0,5000	0,1667	-0,3333	3,0000
6.	813201	Operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych	6,1667	2,3333	-3,8333	2,6429
7.	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	7,3333	3,1667	-4,1667	2,3158
8.	232108	Nauczyciel języka obcego	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
9.	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	0,3333	0,1667	-0,1667	2,0000
10.	711301	Kamieniarz	1,0000	0,5000	-0,5000	2,0000
11.	721202	Spawacz ręczny gazowy	1,3333	0,6667	-0,6667	2,0000
12.	413103	Magazynier	3,5000	1,8333	-1,6667	1,9091
13.	913204	Pomoc kuchenna	1,1667	0,6667	-0,5000	1,7500
14.	721303	Blacharz samochodowy	0,5000	0,3333	-0,1667	1,5000
15.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	1,6667	1,1667	-0,5000	1,4286
16.	713101	Dekarz	0,6667	0,5000	-0,1667	1,3333
17.	341503	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	0,8333	0,6667	-0,1667	1,2500

18.	123301	Kierownik działu marketingu i sprzedaży	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
19.	123901	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
20.	213102	Administrator systemów komputerowych	0,3333	0,0000	-0,3333	MAX
21.	214390	Pozostali inżynierowie elektrycy	0,3333	0,0000	-0,3333	MAX
22.	224201	Położna	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
23.	233113	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
24.	241307	Specjalista do spraw kadr	0,3333	0,0000	-0,3333	MAX
25.	311101	Laborant chemiczny	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
26.	311802	Kreślacz techniczny	0,3333	0,0000	-0,3333	MAX
27.	315290	Pozostali inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
28.	322301	Asystentka stomatologiczna	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
29.	331102	Instruktor nauki jazdy	0,1667	0,0000	-0,1667	MAX
30.	721304	Blacharz budowlany	0,667	0,0000	-0,6667	MAX

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-I/P-4 zaleceń metodycznych monitoringu

Analizując powyższą tabelę zawodów deficytowych należy stwierdzić, że są to zawody dla których najczęściej pojawiają się oferty prac subsydiowanych: dla robotnika gospodarczego, są to roboty publiczne a dla pracownika administracyjnego – staże.

Duże zapotrzebowanie występuje na takie zawody, jak: magazynier, kierowca samochodu ciężarowego, pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metalu, spawacz ręczny gazowy, operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych, kamieniarz, przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny] oraz na zawody z branży budowlanej, gdzie obecnie jest odczuwalny ogromny deficyt siły roboczej i dotyczy to następujących zawodów: pracownik ogólnobudowlany, murarz, tynkarz, cieśla, dekarz, glazurnik.

Grup zawodowych objętych zatrudnieniem subsydiowanym nie należałoby brać pod uwagę w momencie próby określenia ich znaczenia, z uwagi na ich deficytowość na opoczyńskim rynku pracy.

Najsilniejszym deficytem, biorąc pod uwagę średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w I półroczu 2008 roku okazały się takie grupy zawodów, jak : Operator urządzeń do

formowania wyrobów ceramicznych; Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metalu; Spawacz ręczny gazowy; Magazynier; Kierowca samochodu ciężarowego; Pomoc kuchenna; Blacharz budowlany; Frezer; Nauczyciel języka obcego; Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]; Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]; Kamieniarz;

- **372 zawodów nadwyżkowych** (według sześciocyfrowego kodu zawodów) czyli takich na które było mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż osób bezrobotnych zarejestrowanych w tych zawodach. **325** zawody wśród zawodów nadwyżkowych, to te ze wskaźnikiem równym „0” i nie przekraczającym zera, co oznacza, że napływowi osób bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy. 30 spośród zawodów nadwyżkowych, uszeregowanych wg. wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów, przedstawia Tabela 9.:

Tabela 9. Zawody nadwyżkowe w powiecie opoczyńskim w I półroczu 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w I półroczu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1.	916201	Robotnik placowy	5,6667	8,0000	2,3333	0,7083
2.	412102	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	0,3333	0,5000	0,1667	0,6667
3.	713604	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,3333	0,5000	0,1667	0,6667
4.	832101	Kierowca samochodu osobowego	1,5000	2,3333	0,8333	0,6429
5.	713201	Głazurnik	0,5000	0,8333	0,3333	0,6000
6.	932103	Pakowacz	0,5000	0,8333	0,3333	0,6000
7.	522107	Sprzedawca	12,0000	22,8333	10,8333	0,5255
8.	311104	Technik geodeta	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000

9.	343201	Księgowy samodzielny	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
10.	512302	Kelner	0,5000	1,0000	0,5000	0,5000
11.	713302	Tynkarz	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
12.	722304	Tokarz	0,5000	1,0000	0,5000	0,5000
13.	828501	Monter mebli	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
14.	829190	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej nie sklasyfikowani	0,3333	0,6667	0,3333	0,5000
15.	915204	Portier	0,1667	0,3333	0,1667	0,5000
16.	341601	Zaopatrzeniowiec	0,3333	0,8333	0,5000	0,4000
17.	514103	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	0,3333	0,8333	0,5000	0,4000
18.	722303	Szlifierz metali	0,3333	0,8333	0,5000	0,4000
19.	311302	Technik elektryk	1,0000	2,6667	1,6667	0,3750
20.	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,5000	1,3333	0,8333	0,3750
21.	743604	Szwaczka	3,5000	10,0000	6,5000	0,3500
22.	512201	Kucharz	2,5000	7,1667	4,6667	0,3488
23.	233201	Nauczyciel przedszkola	0,1667	0,5000	0,3333	0,3333
24.	244302	Filolog-filologia obcojęzyczna	0,1667	0,5000	0,3333	0,3333
25.	631102	Robotnik leśny	0,3333	1,0000	0,6667	0,3333
26.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,6667	2,1667	1,5000	0,3077
27.	241912	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,5000	1,8333	1,3333	0,2727
28.	712102	Murarz	1,6667	8,0000	6,3333	0,2083
29.	732109	Szklifierz ceramiki	0,3333	1,6667	1,3333	0,2000
30.	913206	Salowa	0,1667	0,6667	0,5000	0,2500

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-I/P-4 zaleceń metodycznych monitoringu

Największa nadwyżka siły roboczej w I półroczu 2008 roku dotyczy grupy osób – **Bez zawodu**- nie ujętej w tabeli (112,1667). Sytuacja ta nie podlega jednak analizie z uwagi na fakt, że głównie są to osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym ale również ze średnim ogólnokształcącym, będących w trakcie dalszej kontynuacji nauki.

Wśród osób posiadających zawód, najwyższym poziomem średniej miesięcznej nadwyżki podaży siły roboczej w I półroczu 2008r., okazały się grupy: asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista], technik mechanik, sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych, krawiec, ślusarz, murarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, szwaczka, piekarz, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich], kucharz, rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik], stolarz, tkacz, technik mechanizacji rolnictwa, rzeźnik-wędliniarz.

- **10 zawodów zrównoważonych** (według sześciocyfrowego kodu zawodów), co oznacza, że w tych zawodach na opoczyńskim rynku pracy w I półroczu 2008r. zachowana była równowaga, tzn. zapotrzebowanie na rynku pracy odpowiadało liczbie osób poszukujących pracy w tych właśnie zawodach. Zawody zrównoważone przedstawia Tabela 10.:

Tabela 10. Zawody zrównoważone w powiecie opoczyńskim w I półroczu 2008r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu	Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w I półroczu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	2	3	4	5	6	7
1.	213903	Specjalista zastosowań informatyki	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
2.	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
3.	243101	Archiwista	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
4.	347203	Lektor	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
5.	512301	Bufetowy [barman]	0,8333	0,8333	0,0000	1,0000
6.	522190	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
7.	742302	Pilarz	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000

8.	743702	Tapicer	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
9.	832201	Kierowca autobusu	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000
10.	833204	Operator sprzętu do robót ziemnych	0,1667	0,1667	0,0000	1,0000

Źródło: opracowane na podstawie Tablicy T-I/P-4 zaleceń metodycznych monitoringu

WNIOSKI

Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych jest czynnikiem determinującym zwiększenie efektywności kształcenia zawodowego ze względu na jego odniesienie do potrzeb lokalnego rynku pracy. Należy prowadzić go systematycznie, gdyż tylko w ten sposób będzie można zagwarantować wskazanie rzeczywistych kierunków zmian i specyficznych tendencji.

Na podstawie opracowanego rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizy napływu osób bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów można wysunąć następujące spostrzeżenia:

- wśród zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2008 roku w PUP w Opocznie przeważali głównie: sprzedawcy; asystenci ekonomiczni [zawód szkolny: Technik ekonomista]; krawcy; szwaczki; murarze; ślusarze; pracownicy biurowi [zawód szkolny: Technik prac biurowych]; technik mechanik oraz pracownicy fizyczni: robotnik placowy; robotnik gospodarczy; robotnik budowlany; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; sprzątaczką.
- największy napływ bezrobotnych w powiecie opoczyńskim w I półroczu 2008 roku zaobserwowano w zawodach: sprzedawca; asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]; technik mechanik; robotnik gospodarczy; krawiec; szwaczka; ślusarz; robotnik budowlany; mechanik pojazdów samochodowych; robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym; robotnik placowy; murarz; kucharz; pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych];
- największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców oraz największe szanse na uzyskanie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy odnotowano dla takich zawodów jak: sprzedawca; pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych]; pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]; operator urządzeń do produkcji wyrobów ceramicznych; magazynier; szwaczka; pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle; kucharz; Pozostali operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego; murarz; kierowca

samochodu ciężarowego; pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali; kierowca samochodu osobowego; spawacz ręczny gazowy; mechanik pojazdów samochodowych; operator pilarek do pozyskiwania tarcicy; pomoc kuchenna; technik elektryk; technik mechanik; kamieniarz; frezer; przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]; bufetowy [barman]; piekarz; operator koparek i zwałowarek; robotnik budowlany; oraz pracownicy fizyczni tj. sprzątaczką, robotnik placowy i robotnik gospodarczy – oferty te wynikają przede wszystkim z zatrudnienia w ramach form przeciwdziałania bezrobociu takich jak: przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prac interwencyjnych i robót publicznych natomiast pracownik biurowy, pracownik administracyjny wynikają głównie z zatrudnienia subsydiowanego w ramach stażu pracy.

W większości organizatorami wolnych miejsc pracy w ramach form subsydiowanych były jednostki samorządu terytorialnego i administracji publicznej wykorzystując głównie środki Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego jak również lokalne zakłady branży ceramicznej, przedsiębiorcy prowadzący działalność handlową, usługową, produkcyjną itp. oraz środki w ramach realizowanego przez PUP Opoczno projektu współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków EFS Poddziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

- z analizy zawodów deficytowych wynika, że w powiecie opoczyńskim występowało w I półroczu 2008 roku największe zapotrzebowanie na takie zawody jak: pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]; operator urządzeń do formowania wyrobów ceramicznych; robotnik gospodarczy; pomoc kuchenna; kierowca samochodu ciężarowego; dekarz; magazynier; nauczyciel języka obcego; frezer; pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metalu; blacharz samochodowy; spawacz ręczny gazowy; sprzedawca na stacji paliw; kamieniarz; przedstawiciel handlowy; położna;

administrator systemów komputerowych; kierownik działu marketingu i sprzedaży; pozostali inżynierowie elektrycy; kreślarz techniczny; laborant techniczny; specjalista do spraw kadr; asystentka stomatologiczna; instruktor nauki jazdy; blacharz budowlany; nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej;

- wśród zawodów nadwyżkowych największy wskaźnik nadwyżki dotyczył głównie następujących zawodów: robotnik placowy; asystent rachunkowości; monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych; kierowca samochodu osobowego; glazurnik; pakowacz; sprzedawca; technik geodeta; księgowy samodzielny; kelner; tynkarz; tokarz; monter mebli; portier; kosmetyczka; szlifierz metali; technik elektryk; szwaczka; kierowca operator wózków jezdniowych; szwaczka; kucharz; nauczyciel przedszkola; filolog – filologia obcojęzyczna; robotnik leśny; mechanik samochodów osobowych; specjalista do spraw marketingu i handlu; murarz; szklifierz ceramiki; salowa;

Przedstawiony „Raport zawodów deficytowych i nadwyżkowych” został opracowany na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Opocznie oraz tablic zaleceń metodycznych do sporządzenia monitoringu.

Informacje, które zostały zawarte w niniejszym raporcie, należy przyjmować z pewną rezerwą i nie traktować ich, jako jedyne źródła informacji na temat kierunków rozwoju lokalnego rynku pracy.

Sporządził:

Edyta Pacan
Pośrednik Pracy